

Nr 36.

Av herr **Senander m. fl.**, om avskaffande av margarinaccisen.

Det råder icke oenighet om att den nuvarande dyrtiden är synnerligen kännbar för de små inkomsttagarna och de barnrika familjerna. Från skilda håll betonades vid urtimans remissdebatt om omsättningsskatten att en mycket stor del av befolkningen icke kunde bära densamma och att särskilda åtgärder måste vidtagas för att kompensera denna del från den extra börda som omsättningsskatten innebär. Några förslag i denna riktning ha dock ännu inte framlagts.

En skatt som är särskilt kännbar för de små inkomsttagarna och de barnrika familjerna är margarinaccisen. Innan den infördes hade den föregåtts av långvariga strider. Orsaken till att denna skatt slutligen fick majoritet i riksdagen var den, att den ansågs vara en förutsättning för att åstadkomma ett mera räntabelt smörpris. Man ansåg att förekomsten i marknaden av ett mycket billigt och även i övrigt konkurrensdugligt margarin minskade möjligheterna att inom landet avsätta de betydande smörkvantiteter som jordbruket var mäktigt och nödvändiggjorde en både ur ekonomisk och andra synpunkter skadlig smördumping på utlandet. Så tillkom då margarinaccisen, hälsad med förbittring av stora folklager i vårt land. Det visade sig också att margarinaccisen icke alls hade den inverkan som dess anhängare förutspått. Konsumtionen av margarin inte bara vidmakthölls, den ökades. Accisens enda betydelse för jordbruket blev därför att den gav vissa medel för att finansiera prisutjämnningen mellan produktmjölk och konsumtionsmjölk åt jordbrukarna. Utan att i detta sammanhang diskutera det berättigade i denna prisutjämnning kan man väl ändå fastställa utan att bli motsagd, att denna subvention knappast kunde finansieras på ett orättfärdigare sätt än genom den brandskattning av de barnrika familjerna och de små inkomsttagarna, som margarinaccisen innebar.

Margarinaccisen var från början obetydlig. Om vi inte minns fel utgick den första tiden med endast 20 öre per kg. Den har emellertid, allt efter som allmänheten vant sig med densamma, höjts. I följd utgick den ett tag med inte mindre än två kronor per kg., vilket gjorde att allmänheten i stor utsträckning avstod från margarin till förmån för smöret. Detta kortsynta beslut forcerade fram krisen på smörmarknaden och underlättade väsentligt genomförandet av en oerhörd prisstegring på smöret. I samband därmed sänktes margarinaccisen. Med den av regeringen beslutade tilläggsaccisen utgör den f. n. 1: 58 kr per kg. En familj som konsumerar ett kg

margarin i veckan, och detta är ju inte ovanligt, får alltså, om den ej rabatteras, betala i indirekt skatt enbart på margarinet 82:16 kronor per år.

Den nuvarande prisbildningen på smöret har som en förutsättning att efterfrågan överstiger tillgången. Nuvarande knapphet, som förklaras av felslagen skörd och otillräcklig tillgång till importerade kraftfodermedel, kan icke utfyllas med margarin och annat matfett varför det ansetts nödvändigt att genomföra en ganska restriktiv matfettstransonering. Vidare tillkommer att smörpriserna för närvarande fastställas diktatoriskt, att ett faktiskt monopol skapats, varför det icke kan påverkas av eventuellt låga margarinpriser. Den servila och lögnaktiga radiopropagandan för margarinet lär inte heller ha någon möjlighet att få den allmänhet som har råd äta smör att avstå från smörbruket till förmån för margarinet.

Margarinaccisen har alltså för närvarande ändå mindre möjlighet än tidigare att påverka priset på smöret. Margarinaccisens betydelse ligger däri, att den plundrar just den tredjedel som enligt många uttalanden i debatten om omsättningsskatten borde kompenseras. Under dessa förhållanden borde riksdagen se till att denna orättfärdighet snarast bringas ur världen.

Vi föreslår med hänvisning härtill,

att riksdagen måtte för sin del besluta att med omedelbar verkan avskaffa margarinaccisen.

Stockholm i januari 1941.

K. Senander.

H. Hagberg.

Set Persson.